

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu w XVII Wydziale Karnym-Odwoławczym

w składzie:

Przewodniczący: SSO Anna Judejko

Sędziowie: SO Dariusz Kawula (spr.)

WSO Wojciech Wierzbicki

Protokolant: st. sekr. sąd. Joanna Kujawa

przy udziale Bogusława Tupaja prokuratora Prokuratury Okręgowej

po rozpoznaniu w dniu 16 grudnia 2015 r.

sprawy **R. K.** skazanego za przestępstwa z art. 279 § 1 k.k. i inne

na skutek apelacji wniesionych przez skazanego i obrońcę skazanego

od wyroku łącznego Sądu Rejonowego Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu

z dnia 22 czerwca 2015 roku, sygn. akt. III K 858/14

1. utrzymuje zaskarżony wyrok w mocy,
2. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. Grzegorza Gizelskiego kwotę 147,60 zł brutto, tytułem kosztów pomocy prawnej z urzędu za postępowanie odwoławcze,
3. zwalnia skazanego R. K. od kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w całości i nie wymierza mu opłaty za II instancję.

Wojciech Wierzbicki Anna Judejko Dariusz Kawula

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 czerwca 2015r., w sprawie III K 858/14, Sąd Rejonowy Poznań – Grunwald i Jeżyce w Poznaniu (k. 84-86 akt):

I. rozwiązał węzeł kary łącznej orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego w Elblągu, w sprawie II K 1693/10 z dnia 21 grudnia 2010r;

II. na podstawie art. 569 § 1 k.p.k. i art. 85 k.k. i art. 86 § 1 k.k. i art. 89 § 1 k.k. **połączył wymierzone skazanemu R. K. kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami Sądu Rejonowego w Elblągu w sprawie II K 1693/10 oraz Sądu Rejonowego w Tczewie, w sprawie II K 974/10 i wymierzył mu karę łączną 5 lat pozbawienia wolności;**

III. na podstawie art. 63 § 1 k.k. i art. 577 k.p.k. zaliczył skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okres rzeczywistego odbywania kary w sprawie SR w Tczewie od 17 kwietnia 2013r. do daty uprawomocnienia się wyroku łącznego;

IV. na podstawie art. 576 § 1 k.p.k. pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania;

V. na podstawie art. 575 k.p.k. w pozostałym zakresie postępowanie o wydanie wyroku łącznego umorzył;

VI. na podstawie § 2 ust. 1 i 2, § 4 ust. 2 pkt 3, § 16, § 18 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu zasądził od Skarbu Państwa na rzecz adw. Grzegorza Gizelskiego kwotę 152,77 zł brutto, uwzględniając podatek VAT, tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu z urzędu;

VII. na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. zwolnił w całości oskarżonego od obowiązku zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych, a na podstawie art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973r. o opłatach w sprawach karnych nie wymierzył mu opłaty.

Przedmiotowy wyrok zaskarżył **apelacją obrońca skazanego R. K.**, kwestionując go w części dotyczącej rozstrzygnięcia o karze łącznej (pkt II wyroku) i podnosząc zarzut błędu w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, mającego istotny wpływ na jego treść, poprzez przyjęcie, iż zastosowanie w stosunku do skazanego zasady pełnej absorpcji nie znajduje uzasadnienia w zachowaniu skazanego po wydaniu wyroków, z których kary podlegały połączeniu w karę łączną w niniejszym postępowaniu, w tym w fakcie niepełnosprawności dotyczącej skazanego oraz schorzeń wymagających terapii uzależnień.

W konsekwencji podniesionego zarzutu, apelujący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w jego pkt II poprzez wymierzenie R. K. kary łącznej w wymiarze 4 lat pozbawienia wolności (k. 112-113 akt).

Nadto, wyrok łączny Sądu I instancji zaskarżył **apelacją własną skazany R. K.** Z uzasadnienia złożonego środka odwoławczego wywnioskować można, iż skazany kwestionuje wymiar orzeczonej kary łącznej, podnosząc, iż przy jej wymiarze błędnie Sąd Rejonowy nie zastosował zasady pełnej absorpcji (k. 114-121 akt).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Wniesione apelacje okazały się bezzasadne i nie zasługiwały na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 85 k.k., jeżeli sprawca popełnił dwa lub więcej przestępstw, zanim zapadł pierwszy wyrok, chociażby nieprawomocny, co do któregośkolwiek z tych przestępstw i wymierzono za nie kary tego samego rodzaju albo inne podlegające łączeniu, sąd orzeka karę łączną, biorąc za podstawę kary z osobna wymierzone za zbiegające się przestępstwa. Zgodnie z uchwałą składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego - Izby Karnej z dnia 25 lutego 2005 r. (sygn. I KZP 36/2004, OSNKW 2005/2/13) pierwszy wyrok, w rozumieniu art. 85 k.k., to chronologicznie pierwszy wyrok, który zapadł przed popełnieniem przez skazanego kolejnych przestępstw. W uzasadnieniu tejże uchwały trafnie wskazano, że za takim stanowiskiem przemawiają zarówno rezultaty wykładni językowej art. 85 k.k., jak i wynik interpretacji systemowej, z której wynika, że żaden przepis prawa materialnego, ani procesowego nie zobowiązuje sądu do wyboru wariantu najkorzystniejszego dla sprawcy – wbrew twierdzeniom podniesionym przez apelujących w złożonych środkach odwoławczych. Słusznie podkreśla się, że ratio legis art. 85 k.k. polega na tym, że sam wyrok zapadły powinien być dostatecznym ostrzeżeniem dla skazanego przed popełnieniem nowego przestępstwa. Natomiast gdyby nadal istniała perspektywa łączenia kar, groźba kary za popełnienie nowego przestępstwa straciłaby na ostrości. Instytucja wyroku łącznego nie stanowi rodzaju premii dla przestępcy popełniającego większą liczbę przestępstw, lecz opiera się na założeniu, że samo wydanie wyroku powinno być ostrzeżeniem dla skazanego przed popełnieniem nowego przestępstwa (por. także postanowienie SN z dnia 23 listopada 2003 r., sygn. akt IV KK 295/02, opubl. w OSNKW 2004, poz. 7 oraz postanowienie SN z dnia 18 marca 1982 r., opubl. w OSNPG z 1981 r., nr 5, poz. 43). Obowiązkiem sądu jest zatem wydanie wyroku łącznego (art. 570 k.p.k.) tylko, jeżeli zachodzą warunki do orzeczenia nim kary łącznej (art. 569 § 1 k.p.k.), i po przyjęciu konfiguracji wyroków wedle reguł określonych w art. 85 k.k.

Wydając wyrok łączny, sąd orzekający powinien przede wszystkim rozważyć, czy pomiędzy poszczególnymi czynami, za które kary już wymierzono, istnieje ścisły związek podmiotowo-przedmiotowy, czy też związek ten jest dość odległy lub w ogóle go brak. Ponadto sąd winien zdecydować, czy okoliczności, które zaistniały już po wydaniu poprzednich wyroków przemawiają za korzystnym, czy niekorzystnym ukształtowaniem kary łącznej (por. wyroki SN: z dnia 25.10.1983 r., sygn. IV KR 213/83, opubl. w OSNKW 1984/5-6/65 oraz z dnia 11.02.1976 r., sygn. I KR 292/75, opubl. w OSNKW 1976/10-11/128). W zależności od okoliczności konkretnej sprawy kara łączna może być wymierzona przy zastosowaniu zasady absorpcji (co sprowadza się do pochłonięcia kary niższej przez karę wyższą) lub zasady kumulacji (dążenie do sumowania wymiaru poszczególnych kar). W orzecznictwie ugruntowana jest zasada, iż im bliższe są związki czasowe i rodzajowe pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami, tym bardziej wskazane jest zastosowanie przy wymiarze kary łącznej zasady absorpcji, natomiast im związki te są odleglejsze, tym pełniejsze winno być zastosowanie zasady kumulacji. Z kolei pośrednia zasada asperacji z jednej strony pozwala uniknąć nieuzasadnionego premiowania sprawcy popełniającego kilka przestępstw, do czego prowadzi dyrektywa absorpcji oznaczająca w istocie wymiar kary za jedno z przestępstw pozostających w zbiegu oraz praktyczną bezkarność w zakresie pozostałych, a z drugiej strony pozwala uniknąć konsekwencji w postaci kumulacji dolegliwości wynikającej z orzeczonych kar jednostkowych, a tym samym naruszenia zasad racjonalności wymiaru kary i zasad humanitaryzmu stosowania kar i środków karnych. Oparcie wymiaru kary łącznej na zasadzie absorpcji lub kumulacji traktować należy zatem jako rozwiązanie skrajne, stosowane wyjątkowo i wymagające szczególnego uzasadnienia, a podstawową regułą wymiaru kary łącznej powinna być zasada asperacji („Kodeks karny. Część Ogólna. Komentarz” pod red. A. Zolla, tom I, Zakamycze 2004 r., art. 86 teza 30, str. 1137).

Ponadto zgodnie z ugruntowaną w orzecznictwie zasadą, na wymiar kary łącznej istotny wpływ ma zachowanie się oskarżonego w zakładzie karnym albo w środowisku, w którym znajduje się po prawomocnym skazaniu poszczególnymi wyrokami (por. wyrok SN z dnia 12.09.1985 r., sygn. II KR 245/85, opubl. w OSNKW 1986/5-6/39). Kara łączna w wyroku łącznym powinna być bowiem tak ukształtowana, aby jak najlepiej spełnić cele w zakresie oddziaływania wychowawczego na skazanego (por. np. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dn. 20 września 2001 r., sygn. AKa 154/01, opubl. w Prok. I Pr. 2002/04/26, por. także „Kodeks Karny. Część Ogólna. Komentarz” pod red. A. Zolla, Tom I, Zakamycze 2004, str. 1121 oraz podana tam literatura).

Przechodząc do zarzutów zawartych we wniesionych przez skazanego R. K. i jego obrońcę apelacjach, dotyczących wymierzonej kary łącznej za czyny opisane w punktach 4 i 5 części wstępnej zaskarżonego wyroku, należy wskazać, że skarżący nie kwestionowali sposobu połączenia kar orzeczonych poszczególnymi wyrokami, lecz przesłanki, które legły u podstaw wymierzenia R. K. kary łącznej w takim, a nie innym wymiarze. Niemniej stwierdzić należy, iż Sąd Rejonowy prawidłowo uznał, że przedmiotowe czyny tworzą realny zbieg przestępstw, albowiem każdy z nich został popełniony przed wydaniem pierwszego chronologicznie wyroku, to jest wyroku Sądu Rejonowego w Elblągu z dnia 21 grudnia 2010r., w sprawie II K 1693/10. Słusznie zatem Sąd I instancji rozwiązał węzeł kary łącznej orzeczonej w/w wyrokiem i połączył kary pozbawienia wolności w nim orzeczone z karą pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego w Tczewie, w sprawie II K 974/10, nadto pozostawiając pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w połączonych wyrokach do odrębnego wykonania oraz umarzając postępowanie o wydanie wyroku łącznego w pozostałym zakresie. Wątpliwości Sądu odwoławczego nie wzbudziło również rozstrzygnięcie w kwestii zaliczenia skazanemu na poczet orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności okresu rzeczywistego odbywania przez niego kary w sprawie SR w Tczewie od dnia 17 kwietnia 2013r. do daty uprawomocnienia się wyroku, czego zresztą nie kwestionowali apelujący.

Nie zasługują natomiast na aprobatę zarzuty skazanego i jego obrońcy, iż Sąd I instancji nieprawidłowo zastosował zasadę asperacji (częściowej absorpcji) przy połączeniu omawianych kar, przez co doprowadził do rażącej niewspółmierności orzeczonej kary łącznej. Zgodnie z dyspozycją przepisu art. 86 § 1 k.k. Sąd wymierza karę łączną w granicach od najwyższej z kar wymierzonych za poszczególne przestępstwa do ich sumy. W niniejszej sprawie zatem, Sąd Rejonowy łącząc i wymierzając karę łączną obejmującą kary orzeczone we wskazanych wyżej sprawach mógł wymierzyć karę łączną pozbawienia wolności w granicach od 4 lat (przy pełnej absorpcji, najwyższa kara jednostkowa) do 5 lat i 9 miesięcy (przy pełnej kumulacji, suma kar orzeczonych omawianymi wyrokami). Sąd Rejonowy wymierzył skazanemu w punkcie I wyroku łącznego karę 5 lat pozbawienia wolności, stosując zasadę pośrednią między zasadą

pełnej kumulacji i pełnej absorpcji i, wbrew odmiennym twierdzeniom skazanych, swoje stanowisko w tej kwestii szczegółowo i wyczerpująco przedstawił w uzasadnieniu zaskarżonego wyroku (k. 104-107 akt, str. 5-8 uzasadnienia). Sąd odwoławczy w pełni to stanowisko podziela.

Należy jeszcze raz podkreślić, iż wysokość kary łącznej uzależniona jest od bliskości podmiotowej, przedmiotowej i czasowej popełnionych przestępstw, a także od rodzaju i rozmiaru wyrządzonej szkody w mieniu, pobudek i sposobu działania sprawcy, jego właściwości i warunków osobistych, sposobu życia przed wkroczeniem na drogę przestępstwa i późniejszego jego zachowania, a nadto konieczne jest uwzględnienie dyrektyw karania określonych w art. 53 § 1 k.k., a zwłaszcza względów ogólnych i indywidualnych. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż przy wymiarze przedmiotowej kary za zastosowaniem zasady absorpcji przemawiała co prawda bliskość czasowa przestępstw będących przedmiotem rozpoznania w powołanych wyżej sprawach, albowiem skazany popełniał przestępstwa w dniach 13 czerwca 2010r. oraz 19 lipca 2010r., jednakże przeciwko zastosowaniu wskazanej wyżej zasady przemawiał szeroki wachlarz kwalifikacji prawnych i rodzaj dóbr prawnych, które naruszył skazany swoimi bezprawnymi czynami, a które wskazują na odległy związek przedmiotowy między popełnianymi występami, mianowicie były to przestępstwa zarówno przeciwko bezpieczeństwu w komunikacji, jak i mieniu i wiarygodności dokumentów, jak również mieniu, zdrowiu i życiu, wolności i nietykalności osobistej, a wreszcie wymiarowi sprawiedliwości. Nadto nie można pomijać warunków i właściwości osobistych skazanego oraz sposobu jego życia przed popełnieniem tych przestępstw, a także po ich popełnieniu. Należy więc wskazać na wielokrotną karalność R. K., był on karany zarówno przed, jak i po wydaniu wyroków, objętych w niniejszym postępowaniu wyrokiem łącznym; z kolei ostatniego czynu, w ramach wydanego wyroku łącznego, skazany dopuścił się w warunkach recydywy specjalnej podstawowej określonej w art. 64 § 1 k.k. Należy zatem stwierdzić, iż jest on osobą niepoprawną i zdemoralizowaną, która całkowicie lekceważy zasady porządku prawnego.

Prawidłowo również, wbrew przeciwnym twierdzeniom skarżących, Sąd I instancji uwzględnił całokształt zachowania skazanego w trakcie izolacji penitencjarnej. Należy jednak wskazać, wbrew odmiennym twierdzeniom apelujących, że okoliczność, iż R. K. był nagradzany regulaminowo w trakcie odbywania kary nie uzasadnia sama przez się zastosowania zasady pełnej absorpcji i szczególnie łagodnego traktowania skazanego. Należy wskazać, że co prawda zachowanie skazanego w zakładzie karnym jest oceniane jako poprawne, a w szczególności uległo poprawie w ostatnim czasie, czego Sąd odwoławczy nie neguje, jednakże winno stanowić to regułę w warunkach izolacji penitencjarnej, a nie wyjątek skutkujący premiowaniem skazanych. Dlatego pomimo pozytywnej prognozy penitencjarnej, jaką posiada skazany w zakładzie karnym, również w ocenie Sądu odwoławczego istnieje dużo wątpliwości czy skazany po opuszczeniu zakładu karnego będzie przestrzegał prawa i zasad współżycia społecznego, zważywszy w szczególności na jego dotychczasową karalność. Dlatego też względy prewencji ogólnej i indywidualnej, które są jednym z głównych celów resocjalizacji, przemawiają za dłuższym pobytem skazanego w zakładzie karnym, niż by to wynikało z zasad pełnej absorpcji. Na marginesie należy jedynie wskazać, że stwierdzone u skazanego uzależnienie od środków odurzających nie wyklucza możliwości przebywania przez niego w warunkach izolacji więziennej, zwłaszcza, że oczekuje on na przyjęcie na oddział terapeutyczny. W związku zaś z podnoszonymi przez skazanego, jak i jego obrońcę innymi okolicznościami takimi jak trudna sytuacja rodzinna R. K. czy inne schorzenia, na które cierpi skazany, należy stwierdzić, że nie są one przesłankami do wymierzenia mu niższej kary łącznej, natomiast w związku z zaistnieniem ważnych względów rodzinnych czy osobistych, jak również w wypadku choroby psychicznej lub innej, ciężkiej choroby uniemożliwiającej wykonanie kary pozbawienia wolności, skazany może ubiegać się o udzielenie mu przerwy w wykonaniu kary pozbawienia wolności.

Warto nadmienić również, mając na uwadze argumenty podniesione w apelacjach złożonych przez obu skarżących, iż orzeczenie kary łącznej nie musi przynosić skazanemu korzyści, to jest orzeczenia kary łącznej w wymiarze niższym od arytmetycznej sumy poszczególnych kar, czy też poprzez zastosowanie zasady pełnej absorpcji. Należy jeszcze raz zaznaczyć, że wyrok łączny to instytucja karnoprocesowa, której zadaniem jest realizacja prawa karnego materialnego w zakresie kary łącznej wobec osoby prawomocnie skazanej wyrokami różnych sądów na kary tego samego rodzaju lub inne podlegające połączeniu, według warunków łączenia kar określonych w art. 85 i nast. k.k. Ustawodawca słusznie przewidując, że nie w każdej sytuacji jest możliwe skazanie w jednym postępowaniu za wszystkie popełnione

przestępstwa, wprowadził instytucję wyroku łącznego, która ma przede wszystkim cele praktyczne, polegające na uchyleniu „konkurencji” kar w procesie wykonawczym, a także właściwe podsumowanie odpowiedzialności sprawy. Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa, wymiar kary łącznej zależy od stopnia przedmiotowego i podmiotowego związku pomiędzy zbiegającymi się przestępstwami, a nadto kluczowe znaczenie przy wymiarze kary łącznej ma wzgląd na prewencyjne oddziaływanie kary, w znaczeniu prewencji indywidualnej i ogólnej, co w konsekwencji może przemawiać za korzystniejszym albo mniej korzystnym ukształtowaniem wymiaru kary w wyroku łącznym (zob. m.in. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 20 września 2001 r., w sprawie II Aka 154/01, Orz. Prok. i Pr. 2002, nr 4 oraz wyrok Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 4 października 2000 r., w sprawie II Aka 175/00, KZS 2000, nr 10, poz. 31). Nie budzi wątpliwości, iż popełnienie więcej niż dwóch przestępstw jest istotnym czynnikiem prognostycznym, przemawiającym za orzekaniem kary łącznej surowszej od wynikającej z dyrektywy absorpcji.

Nadto należy wskazać, że ustawą z dnia 5 listopada 2009 r. o zmianie ustawy -Kodeks karny, ustawy -Kodeks postępowania karnego, ustawy -Kodeks karny wykonawczy, ustawy -Kodeks karny skarbowy oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. Nr 206, poz. 1598) wprowadzono do art. 89 k.k. nowy paragraf - §1a -przewidujący, że „w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania sąd może w wyroku łącznym orzec karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania”. Przepis ten wszedł w życie z dniem 8 czerwca 2010 r., przy czym ustawa go ustanawiająca, w odniesieniu do przepisów prawa karnego materialnego, przepisów intertemporalnych nie zawierała. Rację mają skarżący, iż przed dniem 8 czerwca 2010 r., w zasadzie jednolita, interpretacja ówczesnego stanu prawnego była taka, że orzeczenie w wyroku łącznym kary łącznej, w przypadku wymierzenia poszczególnymi wyrokami kar pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania oraz kar bezwzględnych, mogło nastąpić jedynie wówczas, gdy ta nowa kara łączna orzekana była z warunkowym zawieszeniem jej wykonania (por. m. in. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 27 marca 2001 r., I KZP 2/01, OSNKW 2001, z. 5-6, poz. 41). Niemniej stan ten zmienił się po wejściu w życie przepisu art. 89 § 1a k.k., wprost przewidującego możliwość orzeczenia w wyroku łącznym bezwzględnej kary pozbawienia wolności, nawet jeśli wszystkie podlegające łączeniu kary orzeczone zostały z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, a oczywiście tym bardziej zatem możliwe stało się połączenie węzłem kary łącznej w wyroku łącznym bezwzględnej kary pozbawienia wolności z taką karą wymierzoną z dobrodziejstwem warunkowego zawieszenia jej wykonania oraz w przypadku łączenia tylko jednostkowych kar bezwzględnych pozbawienia wolności. Patrząc na omawiane regulacje obowiązujące przed i po 8 czerwca 2010r. przez pryzmat reguła prawa intertemporalnego, wyrażonych w art. 4 § 1 k.k., stwierdzić należy, że ustawą względniejszą dla osób skazanych, w kontekście możliwości kształtowania wymiaru kary łącznej w wyroku łącznym, była ustawa obowiązująca w brzmieniu przed dniem 8 czerwca 2010 r. Wówczas bowiem, jeśli sąd wydając wyrok łączny decydował się na połączenie kar pozbawienia wolności wymierzonych z warunkowym zawieszeniem wykonania z karami bezwzględnymi, to zobowiązany był do orzeczenia kary łącznej z warunkowym zawieszeniem, zaś niewystąpienie przesłanek z art. 69 k.k. prowadziło do uznania, że brak jest warunków do wydania wyroku łącznego. W brzmieniu przepisu obowiązującym po tej dacie takie ograniczenie już nie występuje. Niemniej należy wyraźnie stwierdzić, co pominęli obaj apelujący, iż w realiach przedmiotowej sprawy, kary podlegające łączeniu, a zatem kara 3 miesięcy, 1 roku i 6 miesięcy oraz 4 lat pozbawienia wolności, zostały wymierzone za czyny, których oskarżony dopuścił się już w czasie obowiązywania nowych przepisów w tym zakresie, tj. po 8 czerwca 2010r., albowiem występki z art. 178a § 1 k.k. , jak i z art. 235 k.k.w. w zb. z art. 270 § 1 k.k. w zw.z art11 § 2 k.k. i art. 12 k.k. zostały popełnione w dniu 13 czerwca 2010r., zaś czyn z art. 280 § 1 k.k. w zb. z art. 276 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w dniu 19 lipca 2010r. W tej sytuacji, Sąd orzekający nie był w ogóle zobowiązany do rozważenia, która regulacja prawna byłaby względniejsza dla skazanego, gdyż zastosowanie w tej sytuacji miał wyłącznie przepis art. 89 § 1a k.k., w brzmieniu obowiązującym po 8 czerwca 2010r., który jak powiedziano wyżej pozwala na orzeczenie łącznej kary bezwzględnej pozbawienia wolności nawet w sytuacji połączenia jednostkowych kar pozbawienia wolności z dobrodziejstwem warunkowego zawieszenia ich wykonania.

Wreszcie, odpowiadając na zarzuty skazanego wyartykułowane w uzupełnieniu złożonej przez niego apelacji własnej, należy stwierdzić, iż prawidłowo Sąd I instancji wymierzając skazanemu karę łączną zastosował w tym zakresie przepisy obowiązujące przed wejściem w życie ustawy z dnia 20 lutego 2015r. o zmianie ustawy –Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2015r., poz. 396). Należy bowiem wyraźnie stwierdzić, iż w sytuacji, która ma

miejsce w przedmiotowej sprawie, gdy wszystkie kary podlegające łączeniu zostały orzeczone prawomocnie przed dniem 1 lipca 2015r. (tj. wejściem w życie w/w ustawy nowelizującej), podstawą orzekania w wyroku kary łącznej jest Kodeks karny w brzmieniu obowiązującym przed 1 lipca 2015r. Nie ma wówczas możliwości orzeczenia tej kary na podstawie nowych przepisów, choćby w efekcie mogło to prowadzić do korzystniejszego dla sprawcy rozstrzygnięcia (vide art. 19 ust. 1 ustawy nowelizującej). Ustawodawca zdecydował, że jedynym przypadkiem ponownego orzekania kary łącznej obejmującej kary prawomocnie orzeczone przed 1 lipca 2015 r. jest sytuacja „prawomocnego skazania” po 1 lipca 2015 r. Wówczas otwiera się droga do wydania wyroku łącznego na nowych zasadach, obejmująca nimi także kary, które przed 1 lipca nie mogły być podstawą orzekania kary łącznej (vide Wróbel, W., Aktualne problemy intertemporalne okresu przejściowego po wejściu w życie ustawy z 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw w: e-Czasopismo Prawa Karnego i Nauk Penalnych, poz. 4/2015). Taka sytuacja jednak nie zaistniała w warunkach przedmiotowej sprawy.

Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż kara łączna 5 lat pozbawienia wolności orzeczonej przez Sąd I instancji za wskazane wyżej czyny, jest karą właściwą, zasadną i nie może być uznana za karę rażąco surową. W ocenie Sądu Okręgowego trafnie uznano, że takie ukształtowanie kary łącznej należy uwzględnić dyrektywę oddziaływania wychowawczego na skazanego. Rację trzeba przyznać Sądowi I instancji, że postawa skazanego, zwłaszcza przed osadzeniem w warunkach izolacji nie wskazuje na uzasadnioną potrzebę szczególnie łagodnego potraktowania i skrócenie w większym wymiarze kary pozbawienia wolności. Wymiar kary łącznej orzeczonej przez Sąd Rejonowy uwzględnia także kryterium związku czasowo-przestrzennego pomiędzy poszczególnymi przestępstwami, które w przedmiotowej sprawie przemawiało za korzystnym ukształtowaniem kary łącznej. Należy zatem podkreślić, iż złożone apelacje zawierały wyłącznie gołosłowną i całkowicie subiektywną polemikę z prawidłowymi ustaleniami Sądu Rejonowego. Nie zostały poparte rzeczową argumentacją opierającą się na zebranych dowodach.

Reasumując, Sąd Odwoławczy nie dopatrywał się żadnych podstaw, aby zmienić lub uchylić zaskarżony wyrok, w związku z czym utrzymał go w całej rozciągłości w mocy, uznając jednocześnie apelacje skazanego i jego obrońcy za bezzasadne, o czym orzekł w pkt 1 wyroku.

Na podstawie § 14 ust. 5 oraz § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zmianami), zasądzone od Skarbu Państwa na rzecz adwokata Grzegorza Gizelskiego koszty zastępstwa adwokackiego za postępowanie odwoławcze w kwocie 147, 60 zł brutto.

Sąd Okręgowy, w pkt 3 wyroku, na podstawie art. 624 § 1 k.p.k. w zw. z art. 634 k.p.k. oraz art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 23 czerwca 1973 r. o opłatach w sprawach karnych (tj. Dz. U. z 1983 r., nr 49, poz. 223, ze zmianami), zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze w całości, w tym nie wymierzył mu opłaty za II instancję, uznając, że skazany nie będzie w stanie ich ponieść ze względu na fakt odbywania kary pozbawienia wolności.

Wojciech Wierzbicki Anna Judejko Dariusz Kawula